

ตารางแสดงการศึกษาของนักเรียนหญิง

ชาย	หญิง	สาขาวิชาที่นักเรียนหญิงเลือกเรียน		
		วิทยาศาสตร์	ศิลปะ	พาณิชย
706	581	378	126	77

ที่มา : Population Education Project, MDV/84/P01.

Technical Report, by Non-Formal Education Unit,
Male' Maldives 1989.

ในปี 1985 มีนักเรียนลงทะเบียนเรียนในโรงเรียนจำนวน 45,726 คน เป็นหญิง 22,541 คน ในเมืองมีนักเรียน 14,074 คน เป็นหญิง 26,567 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 46.66% ในชนบทมีนักเรียนหญิงคิดเป็นร้อยละ 50.51 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด 15,974 คน

2.2.2 วัฒนาการทางการศึกษาของสตรีในประเทศลาว

ระบบการศึกษาของลาวประกอบด้วยการศึกษาในระดับต่าง ๆ ดังนี้

- 1) ก่อนเข้าโรงเรียน (pre-school)
- 2) การศึกษาทั่วไป (general education)
- 3) มหาวิทยาลัย (University)
- 4) อาชีวศึกษา (vocational)
- 5) การศึกษาผู้ใหญ่ (adult education)

การศึกษาทั่วไปประกอบด้วย

1) ระดับประถมศึกษา 5 ปี

2) ระดับมัธยมศึกษา

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 3 ปี

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 3 ปี

ในปี 1975 อัตราการไม่รู้หนังสือของประชากรลาวมีประมาณร้อยละ 65 ผู้ที่ไม่รู้หนังสือมีอายุเฉลี่ยประมาณ 45 ปี มีร้อยละ 80 มากกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนดังกล่าวเป็นผู้หญิง

ในปี 1989 อัตราการรู้หนังสือเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 98.7 การรู้หนังสือของหญิงและชายมีจำนวนใกล้เคียงกัน การที่รัฐสนับสนุนให้ประชากรรู้หนังสือเพิ่มขึ้น ทำให้ปัญหาการศึกษาจนลดลง การสาธารณสุข และความเป็นอยู่ของประชากรดีขึ้น นอกจากนี้รัฐยังสนับสนุนการศึกษาของสตรีอีกด้วย

การศึกษาในประเทศลาวเปิดโอกาสให้กับทุกเพศ นักเรียนหญิงได้ลงทะเบียนเรียนในโรงเรียนมากขึ้น นักเรียนหญิงและชายที่เข้าเรียนในระดับประถมศึกษามีจำนวนใกล้เคียงกันคือ นักเรียนหญิงร้อยละ 44.86 นักเรียนชายร้อยละ 55.14

ส่วนการศึกษาระดับมัธยมศึกษาต้นนั้น นักเรียนหญิงลงทะเบียนประมาณร้อยละ 42.84 และลงทะเบียนในโรงเรียนวิชาชีพร้อยละ 42.14 ในปี 1985-1986

แต่เดิมมีผู้หญิงลาวจำนวนไม่มากนักที่มีโอกาสได้ศึกษาในระดับสูง กลุ่มผู้หญิงที่ได้รับการศึกษาระดับมหาวิทยาลัย มักจะเป็นบุตรหลานของผู้มีฐานะดี เมื่อสำเร็จการศึกษาจะไม่ทำงาน ทั้งนี้เพราะลักษณะสังคมดั้งเดิมของลาวนิยมให้ผู้หญิงอยู่กับบ้าน ซึ่งมีลักษณะคล้ายสังคมไทย

ปัจจุบันโปรแกรมการศึกษาของลาวเปิดโอกาสให้หญิงและชายมีสิทธิเท่าเทียมกัน มีผู้หญิงจำนวนมากเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยระหว่างปีการศึกษา 1984-85 มีนักศึกษาหญิงร้อยละ 37.74 ของนักศึกษาทั้งหมดที่เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยเวียงจันทน์ ในปี 1985-86 มีนักศึกษาหญิงร้อยละ 53.1 เข้าศึกษาในสาขาแพทยศาสตร์ และเภสัชศาสตร์ ในปี 1986-87 มีนักศึกษาหญิงร้อยละ 17.73 เข้าศึกษาในคณะสถาปัตยกรรม และร้อยละ 14.5 ศึกษาใน

วิทยาลัยโพลีเทคนิค (ที่มา : กระทรวงศึกษาธิการ)

การบริการด้านการศึกษาของลาวได้รับความช่วยเหลือจากองค์การระหว่างประเทศ
ได้แก่

- UNESCO
- UNICEF
- ประเทศสังคมนิยม ได้แก่ เวียดนาม รัสเซีย เยอรมัน ฮังการี เชคโก-
สโลวาเกีย โปแลนด์ และบัลแกเรีย

การช่วยเหลือนั้น ให้ในรูปของการฝึกอบรม ครูงาน และส่งไปศึกษายังต่างประเทศ
ในระดับวิทยาลัยเทคนิคและมหาวิทยาลัย มีนักเรียนหญิงและชายที่ได้รับทุนไปศึกษาต่อยัง
ต่างประเทศ ปีละประมาณ 1,500-2,000 คน

ก่อนการปฏิวัติ ผู้หญิงลาว ไม่มีโอกาสได้ฝึกหัดวิชาชีพ แต่ในปัจจุบันผู้หญิงลาวมีโอกาส
ในการเรียนและการทำงานเท่าเทียมกับชาย โดยได้รับการฝึกหัดเป็นช่างเทคนิคระดับ
กลางหรือช่างฝีมือด้านต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 26.2 ตามความต้องการทางด้านเศรษฐกิจ
และวิทยาศาสตร์

การฝึกหัดเป็นช่างเทคนิคระดับกลางนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาด้านเทคนิคและวิชา
ชีพ ซึ่งมีศูนย์การเรียนถึง 51 แห่ง ศูนย์การเรียนจำนวน 16 แห่งอยู่ภายใต้การควบคุม
ของกระทรวงศึกษาธิการ และอีก 35 แห่งอยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐ ในปีการศึกษา
1986-87 มีผู้หญิงลงทะเบียนเรียนร้อยละ 44

นอกจากนี้ยังมีการศึกษาวิชาชีพสำหรับผู้หญิงลาวคือการส่งเสริมงานฝีมือ ทั้งนี้
เพราะตามปกติแล้วผู้หญิงลาวในชนบทส่วนใหญ่มีฝีมือในการเย็บปักถักร้อยและการทอผ้าอยู่
แล้ว การจัดตั้งศูนย์ฝึกเพื่อส่งเสริมงานฝีมือให้กับผู้หญิงลาวเป็นการส่งเสริมให้ทำเป็นอาชีพ
เพื่อหารายได้ให้แก่ครอบครัวอีกทางหนึ่ง

โปรแกรมการศึกษานอกระบบสำหรับเด็กหญิงและผู้หญิง

รัฐได้จัดโปรแกรมการศึกษานอกระบบให้เด็กหญิงและผู้หญิงที่ไม่มีโอกาสได้เข้าศึกษา
ในโรงเรียน โปรแกรมดังกล่าวได้แก่ โปรแกรมการอ่านออกเขียนได้ และโปรแกรมการ

ศึกษาผู้ใหญ่ในทุกจังหวัดจะมีโรงเรียนการศึกษาผู้ใหญ่สมบูรณ์แบบ 1-2 โรงเรียน ข้าราชการที่ไม่มีคุณวุฒีสึกศึกษาเข้าศึกษาเต็มหลักสูตร ใช้เวลาศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายระดับละ 2 ปี

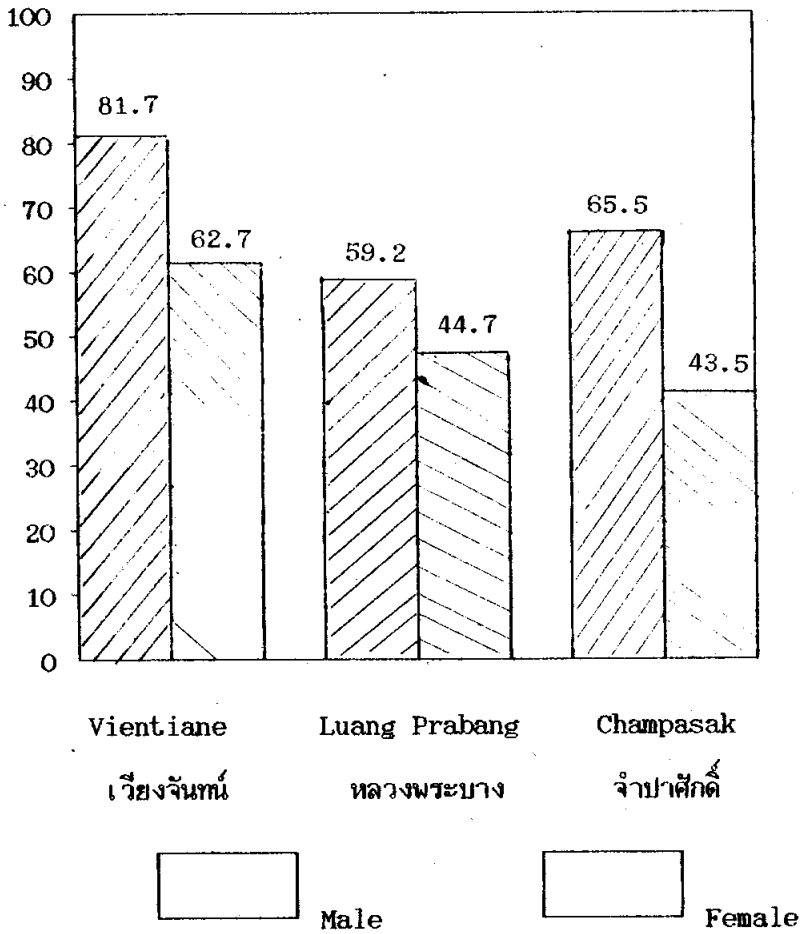
ส่วนการศึกษาผู้ใหญ่สำหรับสมาชิกสหกรณ์ จะเปิดสอนในเวลาว่างคืนหรือเวลาบ่าย โดยใช้อาคารของโรงเรียนหรือวัด หลักสูตรดังกล่าวจะสั้นกว่าหลักสูตรของข้าราชการ โดยใช้เวลาเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายระดับละ 1 ปี นโยบายของรัฐเกี่ยวกับการจัดการศึกษาและหลักสูตรสำหรับเด็กผู้หญิงและเด็กผู้ชายนั้น รัฐให้โอกาสเท่าเทียมกัน โดยใช้รูปแบบของการศึกษาที่เหมาะสมกับวัย และภาวะของเด็กแต่ละคน นอกจากนั้นยังได้จัดโปรแกรมการศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษาทั่วไป ขึ้นเรียนปกติและขึ้นเรียนพิเศษอีกด้วย

รัฐได้จัดการศึกษาทั่วไป และอาชีวศึกษาในระดับมัธยมศึกษาและมหาวิทยาลัย เพื่อให้ระบบการศึกษาเต็มรูปแบบ โรงเรียนทุกโรงเรียนต้องมีครูและห้องเรียนอย่างเพียงพอ และต้องมีอุปกรณ์การเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ

อัตราการอ่านออกเขียนได้

แยกตามเพศและจังหวัด

Literacy by Sex and by Province

ที่มา : Maroczy, 1986, Women in Food Production, FAO, Figure 3

จำนวนนักเรียนลงทะเบียนเรียนทั้งหมด ระหว่างปี 1975-1985

Total School Enrolment 1975-1985

	1975/76	1980/81	1981/82	1882/83	1983/84	1985(Est)
Preschool	1,136	5,296	9,736	10,399	13,269	20,000
Primary	317,126	479,291	480,535	480,471	481,560	485,000
Lower secondary	26,743	63,982	64,456	64,500	67,833	105,000
Upper secondary	2,780	14,943	15,721	17,835	19,163	23,200

Source : Esquisse d'une co-operation internationale pour le
developpement de l'education et des ressources humaines,
Unesco, 1985, p. 3.

Gross Enrolment Rate

	1975-	1980-	1981-	1982-	1983-
	1976	1981	1982	1983	1984
Preschool	-	2.0	2.7	2.8	3.5
Primary	67.5	89.5	87.5	87.6	85.4
Lower secondary	10.8	26.4	25.9	25.8	26.5
Upper secondary	-	0.4	0.8	1.0	1.2

Source : Esquisse d'une co-operation internationale pour le developpement de l'education et des ressources humaines, Unesco, p.7.

จำนวนครูและนักเรียนหญิง

(1975-1985)

Number of Female Teachers/Students in Schools

Year	Teacher			School	Student		
	Total	Female	Percentage		Total	Female	Percentage
1975-1976	11,848	2,847	24.02	4,444	303,378	114,017	37.58
1980-1981	16,109	4,846	37.80	6,339	479,291	217,197	45.33
1984-1985	17,512	6,754	38.56	6,881	481,560	224,799	46.68

จำนวนนักศึกษาแพทย (1981-1985)

Number of Medical Students (1981-1985)

	Doctors	Assistant Doctors
Total	3,556	5,796
Women	2,029	2,676

จำนวนเพศหญิงที่ลงทะเบียนเรียนในปี 1985-86

Female School Enrolment 1985-86

School level	Total enrolment	Female enrolment	Percentage female
Creche	7,853	3,225	41.06
Kindergarten	21,625	9,534	44.08
Primary school	523,347	234,790	44.86
Lower secondary	74,456	31,904	42.84
Upper secondary	22,741	9,129	40.14
Pedagogic school	12,356	4,926	39.86
Professional school and universities	2,823	792	28.05
Total	665,201	294,300	44.24

2.2.3 วิวัฒนาการทางการศึกษาของสตรีในประเทศเวียดนาม

ในปี 1070 ก่อนที่ฝรั่งเศสจะเข้ายึดครองเวียดนาม มีมหาวิทยาลัยชื่อ "Temple of Literature" ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยแห่งแรกในสมัยพินดัล มหาวิทยาลัยแห่งนี้ตั้งอยู่ที่เมือง Thang Long หรือ เมือง Hanoi ในปัจจุบัน หลักสูตรของมหาวิทยาลัยประกอบด้วยวิชาหลักคือ วรรณคดี และปรัชญา การศึกษานี้รับเฉพาะผู้ชายเท่านั้น เมื่อเวียดนามตกเป็นอาณานิคมของฝรั่งเศส ในปี 1857 ฝรั่งเศสได้เข้ามาเปลี่ยนแปลงการศึกษาแบบเก่า

ของเวียดนาม ได้มีการฝึกหัดข้าราชการพลเรือนให้ทำงานให้กับชาวฝรั่งเศสที่เข้ามาอยู่ในเวียดนาม โดยการสอนเป็นภาษาฝรั่งเศส

เมื่อชาวเวียดนามได้อิสระภาพในปี ค.ศ. 1945 รัฐบาลเวียดนามได้ใช้ระบบการศึกษาของฝรั่งเศสที่วางรากฐานไว้ไว้ ในขณะที่มีประชากรร้อยละ 95-99 อ่านหนังสือไม่ออกและเขียนไม่ได้ ทั้งประเทศมีโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาเพียง 5 โรงเรียนในกลุ่มประเทศอินโดจีนที่ตกเป็นอาณานิคมของฝรั่งเศสทั้ง 3 ประเทศ ได้แก่ เวียดนาม, ลาวและกัมพูชามีวิทยาลัยแพทยศาสตร์และเภสัชศาสตร์เพียง 1 แห่ง และมีคณะนิติศาสตร์ 1 แห่งที่เมืองฮานอย 100 ปีหลังจากอยู่ในอาณานิคมของฝรั่งเศสมีชาวเวียดนามเพียง 600 คนได้เรียนในระดับสูง ในจำนวนนี้มีผู้หญิงน้อยกว่า 10 คน ที่ได้ศึกษาระดับมหาวิทยาลัย

หลังจากการปฏิวัติในเดือนสิงหาคม 1945 รัฐบาลของสาธารณรัฐประชาธิปไตยเวียดนาม ได้วางรากฐานระบบการศึกษาแห่งชาติใหม่ โดยมีจุดมุ่งหมายดังนี้

- 1) ขจัดการไม่รู้หนังสือให้หมดไปอย่างรวดเร็ว
- 2) สอดใส่ลักษณะประจำชาติในระบบการศึกษา
- 3) ใช้ภาษาแม่เป็นสื่อในการสอนตั้งแต่ระดับประถมศึกษาถึงมหาวิทยาลัย
- 4) เปิดโอกาสให้ประชากรทุกคนมีสิทธิได้รับการศึกษาโดยไม่จำกัดเพศ

ประชากรเวียดนามร้อยละ 95 สามารถอ่านออกเขียนได้ มีนักเรียนหญิงซึ่งอยู่ในตระกูลที่มีฐานะดีจำนวนไม่มากนัก สามารถอ่านออกเขียนได้ แต่ไม่ได้เข้าศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษา

หลังจากการปฏิวัติรัฐบาลได้ให้ความสนใจในเรื่องการอ่านออกเขียนได้ของประชากร ประธานาธิบดี HO Chi Mink กล่าวว่า "ผู้หญิงต้องไปโรงเรียนทุกคน หลังจากที่ถูกล่ามโซ่โอกาสมานานแล้ว"

ระบบการศึกษาของเวียดนามมีจุดมุ่งหมายสนับสนุนความสามารถของเด็กทุกคนให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพื่อจะได้เป็นแรงงานของชาติที่มีคุณภาพ ประชากรเวียดนามทุกคนมีโอกาสทางการศึกษาเท่าเทียมกัน วิชาต่าง ๆ ที่สอนในโรงเรียนได้แก่ คณิตศาสตร์, ภาษา, ฟิสิกส์, เคมี, วรรณคดี, ดนตรี, วาดภาพ, การปรุงอาหาร เป็นต้น สำหรับ

ภาษาต่างประเทศ นั้นจะเรียนประมาณ 1 ภาษา หรืออาจมากกว่านั้น ภาษาดังกล่าว ได้แก่ ภาษารัสเซีย, อังกฤษ, ฝรั่งเศสและสเปน แนวทางการศึกษาของเด็กหญิงและเด็กชาย ใช้ระบบสหศึกษาแทนการแบ่งเขต เด็กชาวเวียดนามทุกคนได้รับการศึกษาโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าและหลักสูตรการศึกษาของเด็กหญิงและเด็กชาย ใช้หลักสูตรเดียวกัน

ปัจจุบันประเทศเวียดนามอยู่ในระหว่างการสร้างชาติประชาธิปไตย และระบบสังคมนิยมของการศึกษาทั่วไป การศึกษาในเวียดนาม ไม่ให้สิทธิพิเศษต่อกลุ่มผู้มีฐานะดีอีกต่อไป การศึกษามุ่งในการพัฒนาทักษะด้านวิทยาศาสตร์, เทคโนโลยี, ศิลปะและวรรณคดี รัฐธรรมนูญของสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ได้บัญญัติในเรื่องการศึกษาไว้ดังนี้

มาตราที่ 60

"ประชากรทุกคนมีสิทธิและมีหน้าที่ในการเข้ารับการศึกษา โดยรัฐเป็นผู้จัดการศึกษาภาคบังคับ แบบให้เปล่าและจัดหาทุนการศึกษาให้แก่ประชากร"

มาตราที่ 63

"หญิงและชายมีสิทธิเท่าเทียมกันในทุก ๆ ด้าน...ด้านการเมือง, เศรษฐกิจ, วัฒนธรรม, สังคมและชีวิตครอบครัว รัฐและสังคมรับผิดชอบในการส่งเสริม การเมือง วัฒนธรรม, วิทยาศาสตร์, เทคนิค และมาตรฐานอาชีพของผู้หญิงและช่วยส่งเสริมให้ผู้หญิงมีบทบาทในสังคม"

มาตราที่ 65

"รัฐและสังคมเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดการและดูแลการศึกษาของเด็ก ส่งเสริมการศึกษาของเด็กเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการดำรงชีวิต และการเรียน"

ระหว่างปี ค.ศ. 1945-1985 อัตราการไปโรงเรียนของเด็กได้เพิ่มขึ้น จนต้องเพิ่มจำนวนโรงเรียนและครู ระหว่างปีการศึกษา 1984-1985 มีครูที่สอนประมาณ 92,260 คน ในจำนวนครูทั้งหมด เป็นครูชายร้อยละ 67

หลังจากการรวมประเทศในปี 1975 สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามได้สร้างชาติประชาธิปไตยและสังคมนิยม ของการศึกษาทั้งประเทศ ซึ่งประกอบด้วย

- ระดับบริบาล (nurseries) รับเด็กตั้งแต่อายุ 2 เดือนถึง 3 ปี

- ระดับอนุบาล รับเด็กตั้งแต่อายุ 3-5 ปี
- ระดับการศึกษาทั่วไป แบ่งเป็น การศึกษาภาคบังคับรับเด็กตั้งแต่อายุ 6-15 ปี (เกรด 1-9) การศึกษาระดับมัธยมศึกษา, อาชีวศึกษา วิทยาลัยและมหาวิทยาลัย
- ระดับอาชีวศึกษา, วิทยาลัยและมหาวิทยาลัย
- โรงเรียนพาณิชย์การ
- การศึกษาผู้ใหญ่

ระบบการศึกษาของเวียดนามได้พัฒนาไปอย่างรวดเร็วดังจะเห็นได้จาก

1) ในปี 1958 และปี 1978 การไม่รู้หนังสือไม่ใช่ปัญหาสำคัญสำหรับเวียดนามเหนือและเวียดนามใต้อีกต่อไป

2) มีผู้หญิงมากกว่าร้อยละ 50 ของนักเรียนทั้งหมดในการศึกษาทั่วไปและระหว่างร้อยละ 38-40 ของนักศึกษาในวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยศึกษาวิชาเฉพาะ

3) การศึกษาทุกอย่างจัดแบบให้เปล่า

4) หลักสูตรการศึกษาสำหรับนักเรียนหญิงและนักเรียนชายนั้นเหมือนกัน

สำหรับผู้หญิงที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนการศึกษาทั่วไปที่ไม่มีโอกาสศึกษาต่อในระดับสูง รัฐจัดให้มีโรงเรียนเทคนิคระดับมัธยมศึกษา ซึ่งมีการสอนทักษะต่าง ๆ มากมาย จะมีโรงเรียนเทคนิคระดับมัธยมประจำแต่ละจังหวัดและแต่ละเมือง ผู้หญิงสามารถเลือกเรียนวิชาที่เคยคิดว่าเหมาะสมเฉพาะผู้ชาย เช่น การซ่อมเครื่องใช้อิเล็กทรอนิกส์ การซ่อมโทรทัศน์ และงานด้านเทคนิคต่าง ๆ

ในแต่ละปี มีนักเรียนมากกว่า 5 แสนคนสำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนมัธยมต้นและมัธยมปลาย ครึ่งหนึ่งของจำนวนนั้นเป็นนักเรียนหญิงซึ่งไม่ได้ศึกษาต่อในวิทยาลัยหรือในโรงเรียนอาชีวระดับมัธยม ความรู้ที่ได้จากชั้นมัธยมต้นและมัธยมปลายไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานได้มากนัก รัฐจึงได้จัดให้มีการฝึกอาชีพในด้านต่าง ๆ เช่นการเกษตร และงานฝีมือ ในระหว่างที่เรียนในโรงเรียนการศึกษาทั่วไป เพื่อจะได้นำไปใช้ประกอบอาชีพได้

ในเดือนกันยายน ค.ศ. 1981 กระทรวงศึกษาธิการซึ่งมีรัฐมนตรีเป็นผู้นำ ได้ปฏิรูปการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงคุณภาพการสอนวิชา คณิตศาสตร์และภาษา เพื่อให้แน่ใจว่าผู้ที่สำเร็จการศึกษาทั่วไป เป็นประโยชน์ต่อสังคม โดยไม่จำเป็นต้องศึกษาในระดับสูง นอกจากนี้ยังมีวัตถุประสงค์ในการเพิ่มความร่วมมือระหว่างโรงเรียน และสถานที่ทำงาน เพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสฝึกงานอาชีพที่เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียนแต่ละคน หลังจากจบเกรด 5 แล้ว นักเรียนที่มีความถนัดในด้านใดด้านหนึ่ง ก็จะได้รับ การสนับสนุนในวิชาที่ถนัดโดยเฉพาะ เช่น คณิตศาสตร์ วรรณคดี วิทยาศาสตร์ ภาษาต่างประเทศหรือดนตรี เป็นต้น เด็กที่มีความสามารถจะได้รับการทดสอบเพื่อจัดเข้าเรียนในชั้นพิเศษต่อไป

ระหว่างปีการศึกษา 1945-1946 มีนักเรียนหญิงประมาณร้อยละ 16.6 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด นักเรียนหญิงเกือบทั้งหมดเป็นเด็กเรียนดี

ระหว่างปีการศึกษา 1984-1985 มีนักเรียนหญิงร้อยละ 50

ตารางแสดงจำนวนนักเรียนหญิง

ระดับ	คิดเป็นร้อยละ
ประถมศึกษาและมัธยมศึกษา	47
อาชีวศึกษา	50.6
โรงเรียนเทคนิคและมหาวิทยาลัย	38
ปริญญาเอกและสูงกว่าปริญญาเอก (Doctoral and post-doctoral graduates)	10

ในปีการศึกษา 1984-1985 มีนักเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาของการศึกษาทั่วไป 12,045,000 คน เป็นนักเรียนหญิง 5,701,000 คนเพิ่มขึ้นจากปี 1975-1976 ร้อยละ 16.7

รัฐบาลให้ความสนใจในการยกฐานะของผู้หญิงให้มีชีวิตอยู่ในโลกของวิทยาศาสตร์ และสังคมปัจจุบันได้ โดยการจัดกิจกรรมของมหาวิทยาลัย วิทยาลัย สถาบันวิจัย การประชุมสัมมนาทางวิทยาศาสตร์ การแลกเปลี่ยนข้อมูลทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และการให้ทุนไปปฏิบัติงานในประเทศตะวันออกและตะวันตก เป็นต้น

ระหว่างวันที่ 8-10 มกราคม 1987 ได้มีการจัดสัมมนาระหว่างประเทศในกลุ่มเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่ฮานอย ในหัวข้อ "Women and Science" โดยการสนับสนุนของสมาคมสตรีเวียดนาม (the Viet Nam Women's Union) และ the Sofia Kovalevskaja fund มีผู้เข้าร่วมสัมมนา 46 คน จาก 10 ประเทศ และองค์การระหว่างประเทศหลายองค์การ ที่ประชุมมีความเห็นว่าควรมีการเพิ่มความร่วมมือระหว่างผู้หญิงที่ทำงานในวิทยาศาสตร์ทั่วโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศในกลุ่มเอเชียอาคเนย์ ควรมีการวางแผนในการดำเนินงานให้ผู้หญิงเข้าไปมีส่วนร่วมและได้ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการแพทย์

จำนวนนักศึกษาหญิงที่ศึกษาอยู่ในการศึกษาระดับสูงปี 1982

Women Students in Higher Education

Degree	Natural Sciences	Techology	Medicine/ Pharmacy	Agriculture Forestry	Social Science
	No. of Women (%)	No. of Women (%)	No. of Women (%)	No. of Women (%)	No. of Women (%)
C* graduates	14,711 (51.1)	1,109 (30)	824 (39.1)	530 (30.4)	15,833 (50.5)
U** graduates	13,744 (35.6)	8,284 (16.5)	7,156 (46.4)	5,422 (30.7)	20,934 (35.3)
Post graduates	287 (32.2)	15 (4.8)	98 (24.5)	21 (17.7)	176 (15.4)
Doctors	94 (7.6)	40 (4)	35 (21.2)	9 (6.6)	60 (10.6)

C* = College, U** = University

จำนวนอาจารย์และนักศึกษาหญิง (1950-1984)

Growth of Women Lecturers and Students (1950-1984)

ปีการศึกษา	อาจารย์หญิง	นักศึกษาหญิง	
Academic year	Women Lecturers	Girl Students	
1950-1956	-	123	In North Viet Nam
1959-1960	36	850	In North Viet Nam
1965-1966	300	5,386	In North Viet Nam
1969-1970	889	19,434	In North Viet Nam
1974-1975	1,620	16,064	In North Viet Nam
1979-1980	4,178	47,239	In all Viet Nam
1983-1984	4,814	55,083	In all Viet Nam

Source of data : Bureau of Higher and Secondary Vocational Education, the Ministry of Education and the Viet Nam Women's Union.

2.2.4 วิวัฒนาการของการศึกษาของสตรีในประเทศอินเดีย

ระบบการศึกษาของอินเดีย ได้รวมเอาชนบทธรรมเนียมประเพณีต่าง ๆ เข้าด้วยกันสมัยแรก ๆ โรงเรียนมีหลายรูปแบบ เช่น

- 1) โรงเรียนทอลส์ (Tols) เป็นสถานที่ศึกษาของชาวฮินดูในวรรณะพราหมณ์ มีการสอนเกี่ยวกับทมธรรมเนียมประเพณี และสิ่งศักดิ์สิทธิ์
- 2) โรงเรียนปาริชัท (Parishods) เป็นโรงเรียนสำหรับผู้เยาว์
- 3) โรงเรียนพาธศาลา (Pathsala) เป็นโรงเรียนคล้าย ๆ โรงเรียนประถม

ศึกษาสำหรับเด็กทุพพลภาพ (ยกเว้นพวกน่ารังเกียจ) มีพระประจำหมู่บ้านเป็นผู้สอน

4) โรงเรียนมัคตาฟ (Maktabs) เป็นโรงเรียนแบบประถมศึกษาสำหรับเด็กมุสลิม ส่วนมากจะสร้างบริเวณสุเหร่า

5) โรงเรียนมาทราสาห์ (Madrasahs) เปิดสอนระดับมัธยมศึกษา มีลักษณะคล้ายโรงเรียนมัคตาฟ

หลังจากอินเดียได้รับอิสรภาพ ได้มีการปรับปรุงการศึกษาของชาติ ทั้งนี้เพราะมีประชากรที่ไม่รู้หนังสือเป็นจำนวนมาก และอัตราการไม่รู้หนังสือของผู้หญิงมีมากกว่าผู้ชาย

ในปี 1981 อัตราการไม่รู้หนังสือของผู้หญิงอินเดียมีประมาณร้อยละ 24 การไม่รู้หนังสือของผู้หญิงอินเดียในแต่ละรัฐนั้นแตกต่างกัน เช่น ในรัฐ Kerala มีผู้หญิงรู้หนังสือถึงร้อยละ 65.73 ในขณะที่รัฐ Rajasthan มีผู้หญิงรู้หนังสือเพียงร้อยละ 11.42 เท่านั้น รัฐบาลได้ปรับปรุงโปรแกรมการศึกษาในระบบและนอกระบบ ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาคือ การศึกษาผู้ใหญ่ เพื่อให้เพียงพอกับความต้องการของประชากร

นโยบายการศึกษาของชาติ (The National Policy of Education NPE) ปี 1986 ได้กำหนดแนวทางในการแก้ปัญหาการไม่รู้หนังสือของประชากรในประเทศ โดยขยายการศึกษาระดับประถมศึกษาและการศึกษาผู้ใหญ่ให้กว้างขวางอย่างเร่งด่วน ดังนี้

"การปรับปรุงการศึกษาระดับประถมศึกษาจะเน้นในเรื่อง (1) จัดการศึกษาให้เด็กทุกคนที่มีอายุถึง 14 ปี และ (2) ปรับปรุงคุณภาพของการศึกษาในระดับนี้อย่างจริงจัง"

สำหรับเป้าหมายในการดำเนินงานได้กำหนดไว้ว่า

"เด็กทุกคนที่จะมีอายุประมาณ 11 ปี ในปี 1990 จะต้องเข้าเรียนในโรงเรียน 5 ปี หรือได้รับการศึกษานอกระบบในระดับที่เท่ากัน และในปี 1995 เด็กทุกคนจะได้รับการศึกษาแบบให้เปล่า จนถึงอายุ 14 ปี"

ส่วนการศึกษาและการฝึกอบรมสำหรับผู้หญิงนั้น รัฐบาลอินเดียได้จัดโปรแกรมชื่อ "The National Policy on Education and the Programme of Action (POA)" มีวัตถุประสงค์ดังนี้

"ผู้หญิงจะมีโอกาสในด้านการศึกษา โดยเฉพาะเรื่องการอ่านออกเขียนได้จะจัดการ

ศึกษาระดับประถมศึกษาให้เป็นอันดับแรก และจะจัดการบริการสนับสนุนพิเศษ โดยกำหนด ระยะเวลาและการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ"

โครงการดังกล่าวจะดำเนินการดังนี้

- 1) ส่งเสริมให้ผู้หญิงมีความคิดและความเชื่อมั่นในตัวเอง
- 2) พัฒนาความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผล
- 3) สร้างกลุ่มผู้หญิงและสนับสนุนในเรื่องการตัดสินใจและปฏิบัติ
- 4) ให้ความเสมอภาคในการมีส่วนร่วม ในการเปลี่ยนแปลงของฐานะในสังคม
- 5) สนับสนุนกลุ่มผู้หญิงที่ดำเนินการเพื่อเปลี่ยนแปลงในสังคม
- 6) ส่งเสริมให้ผู้หญิงมีวิชาชีพเพื่อสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสภาวะปัจจุบันได้

ในปี 1982 มีโรงเรียนรัฐบาลและเอกชนในประเทศอินเดียประมาณ 725,000 โรงเรียน ในจำนวนทั้งหมดจะเป็นโรงเรียนเอกชนที่รัฐบาลรับรองวิทยฐานะประมาณครึ่งหนึ่ง โรงเรียนส่วนใหญ่ขององค์การทางศาสนา เป็นผู้ดำเนินการ โรงเรียนบางแห่งได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาล คือต้องใช้หลักสูตรของรัฐบาล และต้องผ่านการสอบไล่ ซึ่งดำเนินการโดยรัฐบาลกลางหรือรัฐบาลท้องถิ่น

สำหรับสถาบันที่จัดการศึกษาระดับวิทยาลัยนั้น มีประมาณ 2,750 แห่ง วิทยาลัยเหล่านี้ขึ้นตรงกับมหาวิทยาลัยแห่งใดแห่งหนึ่งของอินเดีย ซึ่งมีประมาณ 80 แห่ง

เนื่องจากประเทศอินเดียมีประชากรเป็นจำนวนมาก ทำให้อินเดียประสบปัญหาทางการศึกษาหลายประการ ดังนี้

- 1) ปัญหาพลเมืองไม่รู้หนังสือเป็นจำนวนมาก
- 2) ปัญหาการขาดแคลนครู เพราะค่าแรงต่ำและผู้ที่สำเร็จการศึกษาแล้วไม่ยอมออกไปทำงานในชนบท
- 3) การใช้ภาษาท้องถิ่นในการเรียนการสอน ทำให้นักเรียนขาดความรู้ด้านภาษาอังกฤษซึ่งเป็นอุปสรรคทำให้นักเรียนศึกษาวิชาของชาวตะวันตกได้อย่างจำกัด นอกจากนี้การสอบไล่เพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกันโดยรัฐบาล เป็นผู้ดำเนินการสอบ เป็นการส่งเสริมให้นักเรียนเรียนหนังสือโดยการท่องจำ เป็นการ

จัดการสอนที่ไม่ยึดหยุ่น

- 4) การศึกษาของสตรีและชนชั้นต่ำมีจำกัด แม้ว่ารัฐบาลจะพยายามแก้ไขกฎหมาย เพื่อให้เกิดความเสมอภาคทางการศึกษาก็ตาม

ในปี 1981 มีผู้หญิงที่มีชีวิตอยู่ในเมือง ได้รับการศึกษา ดังรายละเอียดตามตารางต่อไปนี้

อายุ	ผู้หญิงที่ทำงาน		จำนวนเพียงเล็กน้อย		ไม่ทำงาน	
	รู้หนังสือ	ไม่รู้หนังสือ	รู้หนังสือ	ไม่รู้หนังสือ	รู้หนังสือ	ไม่รู้หนังสือ
25-29	10.45	3.15	0.09	0.12	52.65	33.52
30-34	10.44	4.16	0.09	0.17	48.34	36.78
35-39	9.57	5.41	0.10	0.21	44.79	39.89
40-49	7.30	5.67	0.06	0.19	43.11	43.64
50-59	3.84	4.82	0.04	0.15	41.09	50.02
60 +	0.74	2.50	0.01	0.08	28.93	67.70

ตารางแสดงเหตุผลที่เข้าศึกษาในวิทยาลัยของผู้หญิง

เหตุผล	ไม่เคยทำงาน	ทำงานก่อนแต่งงาน	ทำงานหลังแต่งงาน
- เรียนอยู่ในเกณฑ์ดี	2(10.5)		
- ต้องการทำงาน		1(20)	
- ตามเพื่อน	2(10.5)		
- การศึกษาของครอบครัว			1(14.3)
- เพียงระดับชีวิต	2(10.5)	1(20)	
- มารดาไม่ได้รับการศึกษา	3(15.8)		1(14.3)
- เพราะพ่อและตัวเองต้องการ		1(20)	
- เพราะแม่และตัวเองต้องการ	1(5.3)		1(14.3)
- เพราะพ่อและแม่	4(21.1)	1(20)	1(14.3)
- เพราะพ่อและแม่และตัวเอง	4(21.1)		3(42.9)
- ผู้เกี่ยวข้องและตัวเอง	1(5.3)	1(20)	
รวม	19	5	7

ผู้หญิงอินเดียที่ทำงานขณะยังโสด ประมาณร้อยละ 31 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 56 จบการศึกษาระดับปริญญาโท และร้อยละ 8 จบการศึกษาระดับปริญญาเอก ส่วนผู้หญิงทำงานหลังจากแต่งงานแล้วร้อยละ 64 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 21 จบการศึกษาระดับปริญญาโท

จะเห็นได้ว่าปัจจุบันผู้หญิงอินเดีย ได้รับการศึกษาในระดับสูง สังคมและสภาพแวดล้อม ไม่ได้เป็นอุปสรรคในการทำงานของผู้หญิงอินเดียอีกต่อไปนั้นแสดงให้เห็นถึง ความก้าวหน้า ความเข้มแข็ง และความมีประสิทธิภาพในการทำงานของผู้หญิง จนเป็นที่ยอมรับของสังคม

อัตราการรู้หนังสือของชายและหญิงแยกตามอายุ

Literacy Rate for Males and Females by Group

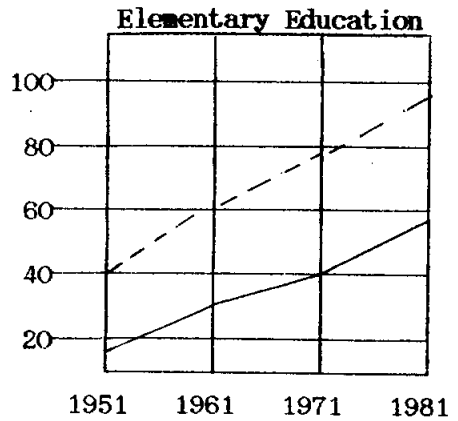
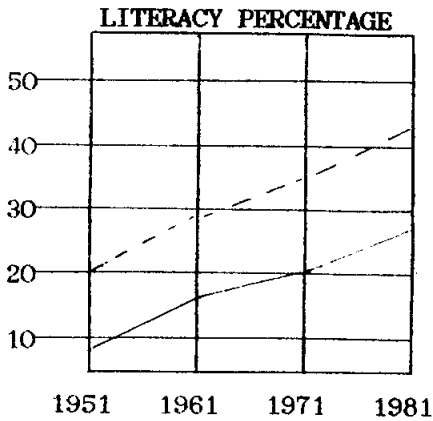
Age Group	Stratum	Total		Males		Females	
		1971	1981	1971	1981	1971	1981
Total	Total	29.48	36.23	39.52	46.89	18.70	24.82
	Rural	23.69	29.65	33.76	40.79	13.08	17.96
	Urban	52.37	57.40	61.24	65.83	42.05	47.82
5-9 years	Total	23.21	30.56	27.27	35.05	18.90	25.79
	Rural	18.29	25.03	22.76	30.09	13.54	19.63
	Urban	44.93	50.93	47.09	53.35	41.62	48.36
10-14 years	Total	49.79	56.59	60.06	66.90	38.16	44.85
	Rural	43.16	50.16	54.89	62.42	29.83	36.44
	Urban	76.18	78.09	80.85	82.35	70.97	73.39
15-19 years	Total	51.39	55.37	63.48	66.12	37.66	42.28
	Rural	43.67	47.74	57.41	60.36	28.31	33.66
	Urban	76.68	76.86	82.75	82.15	69.42	70.40
20-24 years	Total	44.70	52.02	60.70	66.54	28.69	37.18
	Rural	36.10	43.11	53.17	59.53	20.03	27.16
	Urban	71.09	74.71	81.19	82.93	58.89	65.16
25-34 years	Total	34.76	45.10	50.15	60.72	19.29	28.96
	Rural	27.29	36.25	42.74	53.06	12.47	19.64
	Urban	61.52	69.50	74.05	80.22	46.59	56.98
35+ years	Total	25.16	30.18	37.97	44.61	10.75	14.44
	Rural	19.40	23.17	31.23	37.96	6.47	8.26
	Urban	49.33	54.25	64.47	69.42	30.18	35.91

การศึกษาของหญิงอินเดีย (1951-1981)

Status of Women's Education

Year	Literacy Percentage	Elementaty Education enrolment ratio	Secondary Education enrolment ratio	Percentage of Women In Higher Education
1951	7.9%	17.7	2.4	9.9%
1981	24.82%	51.74	15.40	26.5%

ENROLMENT RATIO

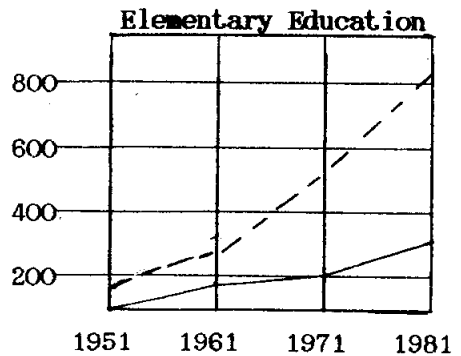
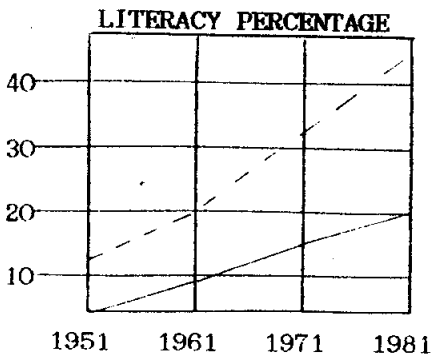

ENROLMENT RATIO

ENROLMENT IN HIGHER

SECONDARY/HIGHER

EDUCATION PER LAKH

MALE _ _ _

FEMALE _____

2.2.5 วิวัฒนาการทางการศึกษาของสตรีในประเทศอินโดนีเซีย

การศึกษาในระบบของอินโดนีเซียเปิดโอกาสให้ทั้งหญิงและชาย โดยทั่วไปโรงเรียนทั้งหมดทำงานในระบบการศึกษาร่วมกัน ยกเว้นโรงเรียนอิสลามบางโรงเรียน

แม้จะไม่มีกีดกัน เรื่องการศึกษาสำหรับผู้หญิงก็ตาม แต่เมื่อครอบครัวมีปัญหาเรื่องเศรษฐกิจ ผู้ปกครองจะไม่ให้เด็กผู้หญิงไปโรงเรียน สำหรับเด็กที่กำลังเรียนอยู่ ก็ต้องออกจากโรงเรียนก่อนที่จะเรียนจบ ผู้หญิงอินโดนีเซียส่วนใหญ่ไม่ได้เรียนต่อในระดับสูง เพราะเมื่อสังคมของอินโดนีเซียเห็นว่าไม่จำเป็นต้องเรียนเมื่อโตขึ้นก็ต้องแต่งงาน เป็นแม่บ้านแม่เรือน ดังนั้นอัตราการไม่รู้หนังสือของผู้หญิงจึงมากกว่าผู้ชาย

ตารางแสดงจำนวนหญิงและชายที่ไม่รู้หนังสือ

(1970-1980)

	หญิง		ชาย	
	1970	1980	1970	1980
	%		%	
ในเมือง	38.0	21.4	11.6	8.2
ในชนบท	53.9	36.2	31.5	19.5
รวม	49.7	40.5	27.9	22.9

ที่มา : Concise Analysis of Census, 1980. BPS 1980, P.187.

ในปี 1980 มีผู้หญิงร้อยละ 4.8 และผู้ชายร้อยละ 7.3 ได้กลับเข้าไปเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในขณะที่ผู้หญิงร้อยละ 2.9 และผู้ชายร้อยละ 5.7 เข้าเรียนต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 5.17 ของผู้ใหญ่ที่มีอายุ 25 ปีขึ้นไปกลับเข้าไปเรียนในระดับมัธยมศึกษา

การศึกษาในระบบของอินโดนีเซียแบ่งออกเป็น 3 ระดับคือ

- 1) ระดับประถมศึกษา ใช้เวลาเรียน 6 ปี
- 2) ระดับมัธยมศึกษา
  - มัธยมศึกษา ใช้เวลาเรียน 3
  - มัธยมศึกษาตอนปลาย ใช้เวลาเรียน 3 ปี
- 3) ระดับอุดมศึกษา

ในปี 1980 มีนักเรียนระดับประถมศึกษาทั่วประเทศประมาณ 100,000 คน อัตราส่วนระหว่างโรงเรียนระดับประถมศึกษา กับโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นเท่านั้น 11 : 1 อัตราส่วนระหว่างโรงเรียนระดับมัศึกษากับโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายเท่ากับ 23:1

ในปี 1982 มีนักเรียนในโรงเรียนระดับประถมศึกษาของรัฐบาล 24.7 ล้านคน และนักเรียนที่เรียนระดับประถมศึกษาของเอกชน 4.2 ล้านคน รวมจำนวนเด็กที่ได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษา 28.9 ล้านคน

สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นของรัฐบาลมีนักเรียน 4.1 ล้านคน และ 0.5 ล้านคนในโรงเรียนเอกชน ส่วนโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายของรัฐบาลมีเด็กเข้าเรียน 1.5 ล้านคน และ 0.2 ล้านคนในโรงเรียนเอกชน

ในโรงเรียนอาชีวศึกษาชั้นสูง มีเด็กลงทะเบียนเรียนดังนี้

- 1) ใน Junior and Senior Technical Schools มีนักเรียน 300,000 คน ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนชาย
- 2) ใน Junior and Home Economics มีนักเรียน 30,500 คนเป็นผู้หญิงทั้งหมด

- 3) ใน Senior Economic High Schools มีนักเรียน 270,000 คน รวมหญิงและชาย

ตารางแสดงการลงทะเบียนเรียนในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น
แยกตามเพศและพื้นที่ (1980)

	ในเมือง(%)	ชนบท(%)	รวม(%)
โรงเรียนระดับประถมศึกษา (7-12 ปี)			
- ผู้ชาย	90.0	80.9	82.8
- ผู้หญิง	88.9	80.1	81.9
- รวม	89.5	80.5	82.4
โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ตอนต้น (13-15 ปี)			
- ผู้ชาย	69.0	21.5	27.7
- ผู้หญิง	42.5	17.9	24.4
- รวม	46.1	18.5	26.1

ที่มา : Concise Analysis of Consus, 1980. BPS 1984, pp.186,197.

ปี 1980 มีนักศึกษา 195,994 คนลงทะเบียนเรียนในมหาวิทยาลัย 40 แห่ง อัตราส่วนระหว่างนักศึกษาหญิงและชายเท่ากับ 1 : 3 นักศึกษาหญิงส่วนใหญ่จะศึกษาในสาขาภาษาศาสตร์ นิติศาสตร์ จิตวิทยา แพทย์ ทันตแพทย์ เศรษฐศาสตร์หรือการศึกษาในสถาบันการศึกษาและสถาบันอาชีวศึกษาชั้นสูง นักศึกษาหญิงส่วนใหญ่จะศึกษาในสาขาวิชาเลขานุการ บริหารธุรกิจ การท่องเที่ยว ภาษา บัญชี การตกแต่งสวนและโปรแกรมคอมพิวเตอร์

สำหรับการฝึกหัดวิชาชีพระดับต้นนั้น ผู้เข้ารับการฝึกหัดต้องได้ผ่านการศึกษาระดับประถมศึกษา (6 ปี) กระทรวงแรงงานและกระทรวงศึกษาธิการ ได้ร่วมมือกันจัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมวิชาชีพขึ้นหลายแห่ง ศูนย์ฝึกอบรมดังกล่าว นอกจากได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลแล้วยังได้รับการสนับสนุนจากสถาบันเอกชนหลายแห่ง

ผู้หญิงส่วนใหญ่ที่เข้ามาฝึกอบรมวิชาชีพจะฝึกอบรมทางด้านการตัดเย็บเสื้อผ้า การทำอาหาร การทำเครื่องสำอาง การทำผม การดูแลรักษาหนังสือ ส่วนผู้ชายจะฝึกอบรมทางด้านเชื่อมโลหะ ช่อมรดก ช่างโทรทัศน์และวิทยุ เป็นต้น

ตารางแสดงระดับการศึกษาของประชากร (1970-1980)

การศึกษา	1970		1980	
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
-ไม่ได้เข้าโรงเรียน	29.3	50.9	18.6	35.7
-ไม่จบการศึกษาระดับ ประถมศึกษา	37.6	29.1	43.2	37.9
-ระดับประถมศึกษา	24.0	15.4	24.1	18.4
-ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	5.7	3.1	7.3	4.8
-ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	2.9	1.2	5.7	2.9
-ระดับอุดมศึกษา	0.5	0.3	0.8	0.3
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0

ที่มา : Concise Analysis of Census, 1980. Table 4a, p.184